

Spørsmål om lønnsoppgjøret 2018

Jeg ble utdannet tannlege i juni 2018, og har vært i fast stilling som tannlege i offentlig sektor siden 1. august 2018. Jeg er jo relativt fersk når det gjelder saker som lønnsoppgjør, så jeg lurer på hva resultatet ble etter årets lønnsoppgjør? Er de ferdigforhandlet, eller har jeg tolket det riktig, at forhandlingene skal skje lokalt og derfor ikke skjer før til høsten? Uansett når, hvor kan jeg i så fall finne oversikt over hvor mye lønnsstigningen er for oss tannleger i offentlig sektor? Har lest på Akademikernes sider, men finner ingen informasjon der.

Svar: Forhandlingene for tannleger og andre akademikere er ikke ferdige, disse forhandlingene foregår i hovedsak om høsten og ferdigstilles i utgangspunktet innen 1. oktober hvert år. Ved hver virksomhet der NTF har partsrettigheter (tariffavtale) velges et utvalg av tillitsvalgte (UTV), av og blant de ansatte.

Det er de lokale tillitsvalgte som forstår forhandlingene og du vil få nærmere informasjon av dem etter hvert. UTV representerer NTF overfor medlemmene og arbeidsgiver lokalt. De tillitsvalgte i UTV har plikter, rettigheter og oppgaver som følger av Hovedavtalen i angjeldende tariffområde, og har derved myndighet til å forhandle og inngå forpliktende avtaler på vegne av medlemmene i virksomheten. En av de viktigste oppgavene til de tillitsvalgte er å forhandle lønn på vegne av NTFs medlemmer. Det er ikke slik at den enkelte tannlege selv fremforhandler lønn overfor arbeidsgiver.

NTFs tariffpolitikk er basert på fire hovedelementer. Lokal lønnsdannelse – Individuell og differensiert lønn – Markedsbasert lønnsnivå – Lokal avtalefrihet.

1. Lokale forhandlinger – Forhandlingene i kommuner, fylkeskommuner og kompetansesentre føres derfor overfor lokal arbeidsgiver. Dette innebærer blant annet at det ikke avtales konkrete økonomiske rammer sentralt, bare overordnede prinsipper for hvordan de lokale parter skal gjennomføre forhandlingsprosessen. Dette gir de lokale parter frihet til å finne forhandlingsløsninger basert på egne forutsetninger og behov. For NTF er det avgjørende at både arbeidsgiverne og arbeidstakerne i den enkelte virksomhet får reell påvirkning på lønnsutviklingen i egen virksomhet. Lønnsreguleringen kan skje ved generelle og/eller individuelle tillegg.

2. Individuell og differensiert lønn – Med individuell og differensiert lønn mener NTF at lønnen skal stå i forhold til den enkelte arbeidstakers stilling, ansvar, kompetanse, innsats og resultater. Objektive og lokalt avtalte kriterier for vurdering av lønn er sentrale elementer ved lønnsfastsettelsen til hver tannlege. Lønnsdifferensiering blir således naturlig når lønnsreguleringen avtales på individuelt grunnlag. Denne differensieringen kan blant annet føre til lønnsforskjeller mellom tannleger på samme klinikk, mellom grupper av tannleger og mellom tannleger ansatt hos ulike arbeidsgivere. Forutsatt enighet om kriteriene for vurdering av lønnen, vil det ikke være noe til hinder for at partene lokalt blir enige om at arbeidsgiver kan fastsette den individuelle delen av lønnsreguleringen. Det må ventelig være arbeidsgiver,

som i tråd med personalpolitikken, har ansvaret for hvordan individuelle tillegg gis. Det er ikke tillitsvalgtes oppgave og ansvar å definere lønnsutviklingen til enkeltmedlemmer.

3. Markedsbasert lønnsnivå – Med et markedsbasert lønnsnivå mener NTF at lønnsnivået for ansatte tannleger må tilpasses tilbud og etterspørsel i hele tannlegemarkedet. Hvis arbeidsgiverne skal kunne konkurrere om odontologisk kompetanse, må lønns- og arbeidsvilkårene samlet sett være konkurransedyktige i forhold til blant annet inntektsnivået til tannleger i privat praksis.

4. Lokal avtalefrihet – NTF ønsker at partene lokalt skal kunne inngå de tariffavtalene, og lønnsavtalene/lønnsnivåene, de etter eget behov finner hensiktsmessig. Et eventuelt behov for slik lokal, kollektiv regulering må likevel vurderes opp mot hva enkeltmedlemmer selv best er i stand til å få til på individuelt grunnlag. Ferie, pensjon, sosiale rettigheter og regler for forhandlingsordningen skal fortsatt fastsettes sentralt, men kan inkluderes i lokale avtaler/overenskomster der det gis hjemmel for dette.

NTFs advokater får mange spørsmål om praktiske og juridiske problemstillinger fra tannlegenes hverdag. Tidende tar opp enkelte av disse problemstillingene i en egen spalte. Leserne oppfordres til å komme med egne spørsmål som kan sendes til redaksjonen.